

NÁZEV: Výuka syntaxe českého jazyka na měšťanských školách v letech 1918–1939

AUTOR: PhDr. Alena Novotná

KATEDRA: Katedra českého jazyka

ŠKOLITEL: doc. PhDr. Martina Šmejkalová, Ph.D.

ABSTRAKT:

Disertační práce se zabývá problematikou vyučování syntaxe v jazykovém vzdělávání na měšťanských školách v letech 1918–1939. Ověřuje, do jaké míry bylo toto vyučování ovlivněno společensko-politickými, pedagogickými, lingvistickými a didaktickými faktory. Analyzuje prezentaci syntaktického učiva v soudobých normativních mluvnicích, sleduje míru implementace syntaxe v soudobých učebních osnovách pro měšťanské školy, charakterizuje syntaktická témata prezentovaná metodickými příručkami, které byly určeny studentům učitelství a učitelům, postihuje pedagogicko-didaktické činitele ovlivňující vyučování syntaxe a reflektuje zpracování syntaxe v učebnicích pro měšťanské školy. Výsledky ukázaly, že syntax byla ve sledovaném období v centru pozornosti lingvistů, pedagogů i didaktiků. Tvořila nedílnou součást jazykového vzdělávání a byla náležitě prezentována v učebnicích českého jazyka. Analýza učebních textů prokázala, že i dnes můžeme řadu učebnic považovat z hlediska didaktického zpracování učiva za kvalitní inspirativní zdroj.

KLÍČOVÁ SLOVA:

měšťanská škola, učební osnovy, metodické příručky, učebnice českého jazyka pro měšťanské školy, syntax (skladba, „většloví“), syntaktická cvičení